

Kartlegging av kulturpolitikken til de politiske partiene som stiller til valg i kommune - og fylkestingsvalget høsten 2019.

En kort introduksjon:

Vi har tatt utgangspunkt i partiprogrammene til de ulike partiene, både kommunalt (for Bergen Kommune) og på fylkesnivå (Vestland) der det har vært tilgjengelig.

I oppsummeringen er programmene lokalt og på fylkesnivå slått sammen etter de aktuelle undersøkelses-kriteriene.

Enkelte av partiene som stiller valglister har ikke hatt et lokalt program tilgjengelig. Her har vi tatt utgangspunkt i det nasjonale programmet.

Siden BKFH er en fagorganisasjon for billedkunstnere, har vi valgt å fokusere på hva de ulike partiene sier om det visuelle kunstfeltet, basert på tre ulike kriterier:

- 1 Arbeidsvilkår (praktiske og sosiale)
- 2 Økonomi (stipender, salg, etc.)
- 3 Forholdet mellom det frivillige og det profesjonelle.

Det tredje og siste kriteriet har blitt litt mer generelt enn de to første.

Tekst med skrift i *kursiv* er direkte sitater.

Nedenfor er partiene presentert i alfabetisk rekkefølge og om man ønsker å lese hele programmet kan man klikke seg inn på lenkene under hvert parti.

Arbeiderpartiet:

1: *“Et sted å øve, opptre og produsere er viktig for både profesjonelle og amatører. Derfor må øvingslokaler, kunstverksteder og musikkbinge for band og musikere være tilgjengelige.”*

“Gode kulturtilbud til barn og unge er avhengig av profesjonelle kulturutøvere som lærer bort noe, samtidig som rekrutteringen til den profesjonelle kulturen er avhengig av gode tilbud til barn og unge.”

2: *“For å styrke det samla kulturtilbodet og skape eit levande kulturliv, må fylkeskommunale tildelingar gå til både dei profesjonelle, amatørar og dei frivillige, som alle er viktige aktørar i utviklinga av ein leiande kulturregion. “*

3: *“Arbeidarpartiet vil styrke samarbeidet mellom profesjonelle og friviljuge kulturaktørar, samt styrke den regionale filmsatsinga, både som kulturuttrykk og næringsverksemd. For å styrke det samla kulturtilbodet og skape eit levande kulturliv, må fylkeskommunale tildelingar gå til både dei profesjonelle, amatørar og dei frivillige, som alle er viktige aktørar i utviklinga av ein leiande kulturregion.”*

Arbeidarpartiet ønskjer å ha eit sterkt, profesjonelt kulturliv som fremjar skapande og frie kunstuttrykk. Det er svært viktig å støtte det frivillige kulturlivet slik at enda fleire får gode kulturopplevingar i kvardagen.

Kilder: <https://apiberger.arbeiderpartiet.no/politikken/kapittel-6-idrett-frivillighet-og-kultur/>

<https://hordaland.arbeiderpartiet.no/politikken/fylkesvalprogram-for-vestland-arbeidarparti-2019-2023/>

Demokratene:

1: Nevner ikke spesifikt det visuelle kunstfeltet

2: Nevner ikke spesifikt det visuelle kunstfeltet, men sier følgende om offentlig støtte generelt: *“Demokratene vil prioritere offentlig støtte til kulturformål som vanskelig kan overleve kommersielt, men som er viktige bestanddeler av den norske kulturarven.”*

3: *“Det er ikke et offentlig ansvar å produsere kulturelle opplevelser, men et offentlig ansvar å tilrettelegge for dem som leverer slike opplevelser. Derfor bør det i større grad stimuleres til frivillig innsats og brukerfinansiering, enn finansiering over offentlige budsjett.”*

Kilde: <https://www.demokratene.no/program/#Kulturarven>

Folkeaksjonen nei til mer bompenger:

1: Nevner ikke spesifikt det visuelle kunstfeltet.

2: Nevner ikke spesifikt det visuelle kunstfeltet.

3: *“Frivillige og ideelle lag, foreninger og kulturformidlere er også viktige aktører i opplæring og aktivisering av unge og for å tilby et variert tilbud av kulturopplevelser. Kommunen må føre en ansvarlig økonomisk politikk i forhold til investeringer og drift av kulturbygg i Bergen, og må unngå økonomiske forpliktelser til drift av nye kulturbygg.”*

Kilde:

<https://www.neitilmerbompenger.no/wp-content/uploads/2019/04/Program-FNB-oppslag-2019-ferdig.pdf>

Fremskrittspartiet:

1: Nevner ikke spesifikt det visuelle kunstfeltet.

2: Nevner ikke spesifikt det visuelle kunstfeltet.

3: *“Bergen FrP ønsker et levende kultur- og idrettsliv, med minst mulig politisk styring, basert på personlig engasjement og frivillighet. Vi mener kulturlivet i større grad bør finansiere seg selv. Mye av kunst- og kulturaktiviteten i Bergen skapes av frivillige lag, foreninger og*

enkelpersoner. Vi ønsker et kulturliv som involverer frivillig arbeid, så vel som profesjonelt engasjement.”

Kilde:

<https://www.frp.no/ditt-fylke/vestland/bergen/nyheter/2019/08/program-bergen-frp-2019-2023>

Høyre:

1: *“Prioritere bevilgninger til drift av byens kulturaktører, og særlig legge vekt på forutsigbare rammebetingelser”*

“Støtte opp om bransjeorganisasjonene innenfor musikk, visuell kunst, scenekunst, film og media”

“Vestland Høyre er ein pådrivar for å skape lønsame arbeidsplassar i kulturlivet i regionen gjennom å leggje til rette for kommunale tiltak og kreative næringsklynger.”

2: *“Satse på nyutdannede og etablerte kunstnere ved å fortsette tildelingen av kunstnerstipend”*

“Stimulere til økt samarbeidet innen kulturlivet for å styrke kvalitet og sikre at offentlige tilskudd brukes best mulig”

3: *“Styrke Amatørkulturrådet og frivillige organisasjoner og aktører innen amatørkulturfeltet”*

“Støtte profesjonalisering og internasjonalisering av kunst- og kulturlivet”

“Kulturpolitikken må favne både de profesjonelle og de frivillige kulturaktørene.”

Kilde: <https://hoyre.no/vestland/politikk/>

Kristelig Folkeparti:

1: Nevner ikke det visuelle kunstfeltet spesifikt, men vil ha: *“øvingslokaler for ulike kunst- og kulturuttrykk i alle bydeler”*

2: Nevner ikke det visuelle kunstfeltet spesifikt, men vil ha: *“økt støtte til lokale kunst- og kulturtiltak i bydelene”* og *“En gjennomgang av kulturbevilgninger for å sikre at de når flest mulig”*. Fylkesnivå sier *“KrF vil arbeide for at aktørane har ei tenleg finansiering i eit samspel mellom stat, fylke og kommune.”*

3: *“KrF vil prioritere den frivillige delen av kulturlivet. Særlig bør det være et offentlig ansvar å sørge for kulturtilbud til barn og unge, utviklingshemmede og seniorer. For å være aktuell og nær mennesker i hverdagen, bør kulturaktivitet i regi av kommunen finne sted på ulike*

steder i de forskjellige bydelene. Det frivillige kulturarbeidet innen menigheter og kristelige organisasjoner er en betydelig del av byens samlede kulturaktivitet, og bør styrkes.”

Kilde: <https://www.krf.no/partiorganisasjonen/fylkes-og-lokallag/hordaland/>

Liberalistene:

1: Nevner ikke spesifikt det visuelle kunstfeltet.

2: Nevner ikke spesifikt det visuelle kunstfeltet. Men sier generelt om kultur og idrett: *“Vi vil at kommunens befolkning selv får dele ut de frie midlene i kulturbudsjettet, og så mye som mulig av det faste driftsbudsjettet til kultur og idrett.”*

3: *“Utgangspunktet for idrett og kultur skal alltid være frivillig virksomhet. Det er ikke riktig av enkelte grupper med bestemte preferanser å bruke politisk innflytelse til å bevilge penger til sin egen hobby eller sitt eget interessefelt.”*

Kilde:

<https://www.liberalistene.org/wp-content/uploads/2018/06/Kommunevalgprogram-Liberalistene-2019-2023.pdf>

Miljøpartiet De Grønne:

1: *“Kulturlivets utøvere og institusjoner må sikres gode og forutsigbare bevilgninger. Vi vil bedre kunstneres levekår og arbeidsbetingelser gjennom flere arbeidsstipend, prosjektmidler og mer støtte til produksjonslokaler. Det er også viktig at kommunale stipend- og støtteordninger justeres årlig etter lønns- og prisvekst.”*

2: *“Styrka dei direkte tilskota til profesjonelle kunst- og kulturutøvarar.”*

“Trygga mangfold i kulturpolitikken gjennom gode støtteordningar. “

3: *“Miljøpartiet Dei Grøne meiner det er viktig å leggja til rette for at alle kan få uttrykka seg og engasjera seg i kulturlivet. Den fylkeskommunale kulturpolitikken må hindra einsretting, og me meiner det offentlege må styrka eit mangfaldig kulturliv gjennom gode støtteordningar. Samstundes må sjølvstendigheita og den frie stillinga til kulturutøvarar ivaretakast”*

“Auka støtta til friviljuge organisasjonar som bidreg positivt til lokalsamfunna.- Arbeida for auka openheit i fylket sine organ og etatar.”

Kilde: <https://vestland.mdg.no/files/2019/05/program-web-099-pluss.pdf>

<https://bergen.mdg.no/bergensmal-15-et-blomstrende-kulturliv/?fbclid=IwAR0XGwi3t1nHsrq7J7CdV9E6wJy51-cEQD06jQbcS9K42ldZmQETMXo-ErY>

Norges Kommunistiske Parti:

Nevner ikke spesifikt det visuelle kunstfeltet.

Vi har ikke funnet oppdatert partiprogram for kommunevalget 2019.

Kilde: <https://www.bergenkommunist.no/side/prinsippprogram/>

Partiet De Kristne:

1: Nevner ikke spesifikt det visuelle kunstfeltet.

2: *“Det bør ikke være en prioritert oppgave for det offentlige å holde liv i smale kunstprosjekter uten appell hos publikum. Kunst og kultur hører til det sivile samfunn, og vil blomstre og trives i den grad det fins interesse for det som skapes. Vi mener likevel det kan stilles midler til rådighet for konkrete prosjekter innen både musikk, billedkunst, teater og andre nærmere definerte grener – som en ordning der et offentlig kulturfond gir en krone for hver krone prosjektet selv skaffer til veie gjennom private sponsorer og/eller billettinntekter. På den måten går midlene til prosjekter som allerede har bevist sin appell til publikum.”*

3: *“En viktig del av kulturen i Norge er idrett og frivillige organisasjoner av alle slag. Partiet De Kristne mener aktive og levedyktige organisasjoner er et av adelsmerkene på et godt samfunn og et velfungerende demokrati. Vi vil derfor i størst mulig grad legge til rette for at mennesker kan organisere seg rundt felles interesser og engasjement, dog uten at man gjør seg avhengig av Staten og dermed mister friheten. Det er viktig med strukturer som ikke inviterer makten til å overstyre aktiviteten i det frivillige, eller bruke det frivillige Norge etter egen agenda.”*

Kilde: <http://dekristne.no/programmer/handlingsprogram/>

Pensjonistpartiet:

1: Nevner ikke spesifikt det visuelle kunstfeltet.

2: Nevner ikke spesifikt det visuelle kunstfeltet.

3: Nevner ikke spesifikt det visuelle kunstfeltet.

Kilde:

<http://www.pensjonistpartiet.no/vestland/bergen/2669-program-for-kommunevalget-2019-2023.html>

Piratpartiet:

1: Nevner ikke spesifikt det visuelle kunstfeltet.

2: Nevner ikke spesifikt det visuelle kunstfeltet, men vil: *“Opprettholde støtteordninger for kreative og kunstneriske aktiviteter.”*

3: Nevner ikke spesifikt det visuelle kunstfeltet.

Rødt:

1: Nevner ikke spesifikt det visuelle kunstfeltet, men sier: *“Gjennom offentlig støtte, må ein satse meir på kultur gjennom rimeleg utleige av lokale til kulturaktivitet, støtte til profesjonelle og amatørar sin aktivitet og ved subsidiering av prisar.*

2: *“Å gi kommunal støtte til lokale, ideelle kulturentreprenører som satser på lokale kunstnere.”*

“Kunstnar- og forfattarorganisasjonane sine krav til auka bruk og vederlag må bli innfridde.”

“Like viktig som å sikre de store institusjonene grunnfinansiering, er det å ha romslige og rimelige stipendordninger til frittstående kunstnere og kulturarbeidere.”

3: *“Kulturlivet i kommunen skal ikke dikteres av kommunale eller statlige planer og strategier, men først og fremst skapes av kulturlivet selv. Like viktig som å sikre de store institusjonene grunnfinansiering, er det å ha romslige og rimelige stipendordninger til frittstående kunstnere og kulturarbeidere. Det skal også være rimelige, tilgjengelige kulturtilbud i alle bydeler, både for barn, ungdom, voksne og eldre - enten man ønsker å utøve selv, eller være tilskuer.”*

Vi treng både profesjonelle utøvarar og eit breitt folkeleg kulturliv, med engasjerte amatørar.

Kilde: <https://xn--rdt-0na.no/bergen/program>
<https://xn--rdt-0na.no/hordaland/program>

Senterpartiet:

1: Nevner ikke spesifikt det visuelle kunstfeltet

2: Nevner ikke spesifikt det visuelle kunstfeltet

3: *“Byen har et rikt og særpreget kulturliv der innbyggerne både opplever og deltar i tradisjonelle og nyskapende kulturaktiviteter. Senterpartiet vil sikre de ulike kulturinstitusjonene en økonomi som gjør dette mulig. Bergens mange frivillige organisasjoner skaper et rikt kultur - og idrettsliv, og legger grunnlaget for utvikling av gode nærmiljøer med meningsfylte aktiviteter. Også de eldre er en uvurderlig ressurs for det frivillige samfunnet. Senterpartiet vil støtte og stimulere kulturlivet i Bergen på en måte som styrker byens unike og særpregede kultur og dets mange rike tradisjoner.”*

Kilde:

https://www.senterpartiet.no/lokallag-og-fylkeslag/vestland/valgprogram.pdf/_/attachment/inline/8c68ac4a-b3a3-46e1-8c36-00b02287716d:f7a4a374584881c8ed1f9639dfffaced1a6d9a7/valgprogram.pdf

Sosialistisk Venstreparti:

1: SV vil: *“at kunstnere og kulturarbeidere får bedre og mer forutsigbare arbeidsvilkår, blant annet gjennom stipender som gir opptjening av trygderettigheter og pensjonspoeng”*

“Kunstnere og kulturarbeidere har en særskilt kompetanse som samfunnet trenger, og flere kunstnere må kunne leve av det de skaper. Det er viktig å anerkjenne og videreutvikle den positive kraften som ligger i gode kunst- og kulturopplevelser, for den enkelte og samfunnet.”

2: Vil *“jobbe for flere offentlige innkjøp, utsmykninger og oppdrag til fortrinnsvis lokale kunstnere, og bidra til ordninger som sikrer et marked for kunst og kultur.*

“Følge opp intensjonene i vedtatte kulturplaner med nødvendige bevilgninger. “

“Innføre prinsippet om at støtten til alle som er i kommunens kulturbudsjett skal økes med minimum pris- og lønnsvekst hvert år. “

3: *“Det profesjonelle kulturlivet skal engasjere, inspirere, utfordre, provosere og gi publikum store opplevelser. Dette krever rammevilkår som gjør det mulig å leve som utøvende kunstner, samtidig som det offentlige støtter og tilrettelegger for at kunsten skal kunne nå ut til publikum.”*

“Amatører og frivillige utgjør grunnmuren i kulturlivet i Bergen. Herfra rekrutteres både publikum til den profesjonelle delen av kulturlivet, og talenter som seinere blir profesjonelle utøvere.”

“Sikre gode økonomiske rammebetingelser og ubyråkratiske støtteordninger for det frivillige kulturlivet.”

“Samspel mellom profesjonelle krefter og amatører er viktig for å utvikla kulturlivet.”

Kilde:

<https://www.sv.no/bergen/wp-content/uploads/sites/23/2019/03/For-de-mange-ikke-for-de-f%C3%A5-Valgprogram-for-Bergen-SV-2019-2023.pdf>

<https://www.venstre.no/artikkel/2019/05/14/bergen-venstres-program-2019-kultur-naering-og-studenter/>

Venstre:

1: Venstre vil: *“sikre gode vilkår for kunst- og kulturaktører på Møllendal”*

“Venstre vil prioritere kunst og kultur som tør å være annerledes, gå nye veier og bidra til nyskaping og debatt. Kunsttriennalen Bergen Assembly, Bergen Kunsthall, BEK – Bergen senter for elektronisk kunst, samt andre aktører innen samtidskunsten bør få bedre vilkår.

“Styrke kunstnerassistentsordningen som gjør det mulig for nyutdannede kunstnere å øke både kunstfaglig og bedriftsteknisk kompetanse i lære hos etablerte kunstnere”

“Gjøre det enklere å leve av kunst og kultur.” og “Ha bedre vilkår for samtidskunsten.”

2: Venstre vil: *“legge til rette for kunstneriske såkornfond og stimuleringsmidler til det frie feltet”*

“..forenkle regelverk og stille færre krav til rapportering for kulturarbeidere og frivillige aktører på kulturfeltet, også med tanke på kunstnere som har sitt hovedvirke i Norge, men også har inntekter fra utlandet”

“sikre langsiktige stipendordninger for kunstnere og styrke kunstnere og kulturgründeres sosiale rettigheter, som rett til sykepenger og støtte i forbindelse med foreldrepermisjon.”

3: *“Samarbeid mellom alt fra amatørkultur og tilbudene til barn og unge til den profesjonelle kunsten og de mest internasjonalt orienterte kulturmiljøene er nødvendig for å sikre vekst, utvikling og nyskaping hos alle parter.”*

Kilde:

<https://www.venstre.no/artikkel/2019/05/14/bergen-venstres-program-2019-kultur-naering-og-studenter/>

Kartleggingen ble gjennomført av en arbeidsgruppe bestående av BKFH-medlemmer Karin Blomgren og Åsne Eldøy, og BKFH-styremedlem Håkon Holm-Olsen

